

Ändring i budgetlagen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har gett finansutskottet tillfälle att yttra sig över regeringens förslag om ändringar i budgetlagen. Förslaget finns i budgetpropositionen s.134 (punkt 15) och beskrivs i avsnitt 12.1. Det handlar om att genomföra de förslag som lämnades av Budgetprocesskommittén för att anpassa svensk lag till de nya krav som EU-rätten ställer när det gäller medlemsstaternas budgetprocesser.

Utskottet föreslår att konstitutionsutskottet tillstyrker regeringens förslag.

Utskottets överväganden

Bakgrund

Europeiska unionens råd antog den 8 november 2011 ett direktiv (2011/85/EU) om krav på medlemsstaternas budgetramverk. Direktivet innehåller minimiregler för hur budgetramverken i EU:s medlemsstater ska vara utformade för att bl.a. säkerställa att medlemsstaterna uppfyller sina åtaganden att undvika alltför stora underskott. Direktivet ställer krav på att medlemsstaterna ska inrätta treåriga budgetpolitiska mål och numeriska finanspolitiska regler som ska återspeglas i de årliga budgetbesluten. Det ska också finnas bestämmelser om vilka konsekvenserna blir om mål och regler inte följs. Ländernas budgetramverk ska även omfatta en redovisning av konsekvenserna av planerade finanspolitiska åtgärder samt realistiska makroekonomiska prognoser och budgetprognoser. Prognoserna ska genomgå regelbundna och fullständiga utvärderingar. Direktivet ska vara genomfört senast den 31 december 2013.

I slutet av 2012 tillsatte regeringen en parlamentarisk utredning, Budgetprocesskommittén (Fi2012:10), som fick i uppdrag att undersöka om Sveriges budgetramverk lever upp till EU:s krav. Kommittén har lämnat sina bedömningar och förslag i delbetänkandet Budgetramverket – uppfyller det EU:s direktiv? (SOU 2013:32).

Propositionen

Baserat på utredningens bedömningar och förslag skriver regeringen i propositionen att Sverige redan lever upp till många av kraven. Det gäller följande:

- Ett budgetramverk med planeringshorisont på minst tre år.
- Ett ramverk som främjar efterlevnaden av EU:s referensvärden och det medelfristiga budgetmålet.
- Ett ramverk som innehåller definitioner av mål och tillämpningsområde för de numeriska finanspolitiska reglerna.
- De budgetpolitiska målens koppling till de årliga budgetbesluten.
- Konsekvenser om det bedöms att de budgetpolitiska målen inte klaras.
- Oberoende analys och övervakning.
- Redovisning och finanspolitisk planering för den offentliga sektorns undersektorer.

På ett område, prognoser, bedömer dock regeringen att det krävs ytterligare åtgärder och att budgetlagen behöver preciseras.

Det svenska budgetramverket uppfyller i stort sett direktivets krav i fråga om prognoser, skriver regeringen. Det finns dock vissa områden där det antingen saknas en etablerad ordning för att säkerställa att direktivets krav uppfylls eller där det krävs vissa förtydliganden. Regeringen avser att bygga ut den externa utvärderingen av prognoser ytterligare.

Regeringen föreslår också att budgetlagen (2011:303) ändras. Enligt förslaget blir regeringen skyldig att regelbundet redovisa en utvärdering av de ekonomiska prognoser som lämnas i budgetpropositionen och den ekonomiska vårpropositionen. I budgetpropositionen och den ekonomiska vårpropositionen ska regeringen dessutom redovisa prognoser över den makroekonomiska utvecklingen och den offentliga sektorns inkomster, utgifter och skulder. I den ekonomiska vårpropositionen ska regeringen dessutom redovisa en bedömning av de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet.

De föreslagna ändringarna föreslås träda i kraft den 31 december 2013.

Utskottets ställningstagande

Utskottet instämmer med Budgetprocesskommitténs bedömningar när det gäller det svenska budgetramverket. Det har bevisligen fungerat väl, och det är i linje med direktivet. Det är därför viktigt att inte ändra ramverket utan att starka skäl talar för det. Kommittén konstaterar dock att det kan finnas skäl att ändra budgetlagen när det gäller regeringens redovisningar av prognoser till riksdagen samt att tydliggöra ansvaret när det gäller utvärdering av prognoser. Regeringen har, efter remissbehandling, lagt fram kommitténs enhälliga förslag till riksdagen. Utskottet välkomnar regeringens förslag. Det kommer att innebära ökad tydlighet när det gäller det formella ansvaret för arbetet med de ekonomiska prognoserna.

Utskottet föreslår att konstitutionsutskottet tillstyrker regeringens förslag.

Stockholm den 5 november 2013

På finansutskottets vägnar

Anna Kinberg Batra

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Anna Kinberg Batra (M), Fredrik Olovsson (S), Jonas Jacobsson Gjörtler (M), Pia Nilsson (S), Göran Pettersson (M), Jörgen Hellman (S), Peder Wachtmeister (M), Bo Bernhardsson (S), Carl B Hamilton (FP), Sven-Erik Bucht (S), Staffan Anger (M), Per Bolund (MP), Anders Sellström (KD), Sven-Olof Sällström (SD), Ulla Andersson (V), Emil Källström (C) och Agneta Karlsson (S).